

Véleményt mondtak a befektetők a lakossági állampapírokról, kiderült, melyik a kedvencük és mit hiányolnak

Beke Károly

A kamat és a biztonság a legfontosabb a lakossági befektetőknek akkor, amikor állampapírt választanak, a befektetők majdnem háromnegyede semmit nem hiányol a jelenlegi palettáról – derül ki az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) által rendelt felmérés adataiból. A több mint ötezer kincstári lakossági ügyfél közül minden harmadikat próbáltak már lebeszélni állampapírvásárlásról.

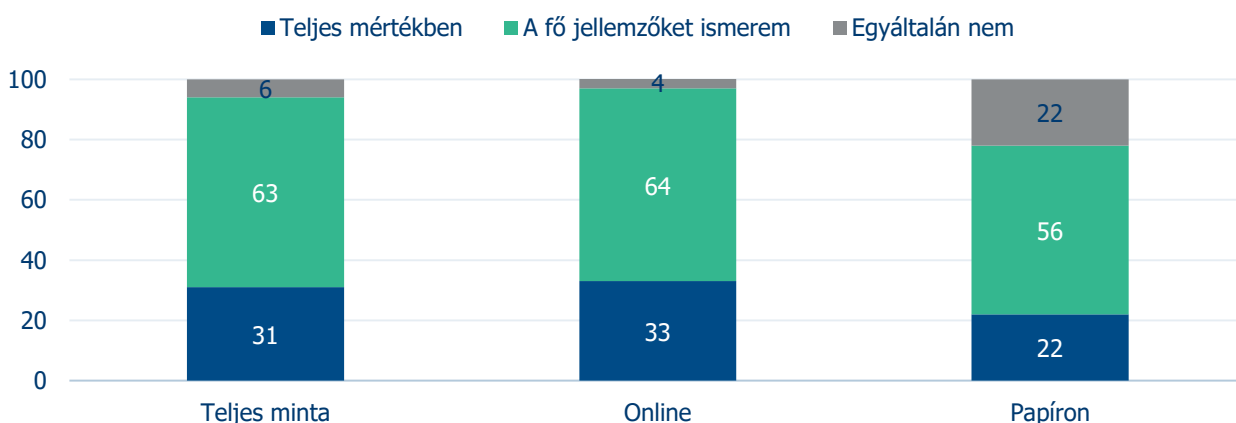
Megkérdezték az ügyfeleket, mit gondolnak a lakossági állampapírokról

Az ÁKK megbízásából 2023 novembere és 2024 januárja között kérdőíves felmérés készült a lakossági állampapírokról, a kérdésekre több mint 5 000 ügyfél válaszolt, 4 489-en online, 739-en pedig papír alapon, az ügyfélszolgálatokon töltötték ki a kérdéssort. A piackutató cég által készített felmérés **nem tekinthető reprezentatívnak**, hiszen az önkéntes kitöltés miatt sem társadalmilag, sem földrajzilag nem tükrözi a magyar viszonyokat, ugyanakkor a nagy minta miatt érdemes elmélyedni a kapott eredményekben.

A kérdőívben az ÁKK elsősorban arra volt kíváncsi, hogy mennyire tájékozottak a kitöltők, mi alapján választanak lakossági állampapírt, melyek azok a termékek és terméktulajdonságok, amiket esetleg hiányolnak, illetve milyennek értékelik a jelenlegi termékpalettát és a kincstári szolgáltatásokat.

Azt hisszük, mindent tudunk a lakossági állampapírokról

A megkérdezett ügyfelek 31%-a teljesen tájékozottnak tartja magát a lakossági állampapírokkal kapcsolatban. Vagyis azt gondolják, hogy az aktuális kamat és a futamidő mellett további jellemzőkkel is tisztában vannak. Saját bevallásuk szerint az ügyfelek további 63%-a tisztában van az állampapírok főbb jellemzőivel, mint a futamidő és a kamat, vagyis szinte mindenki alapvetően tájékozottnak gondolta magát.

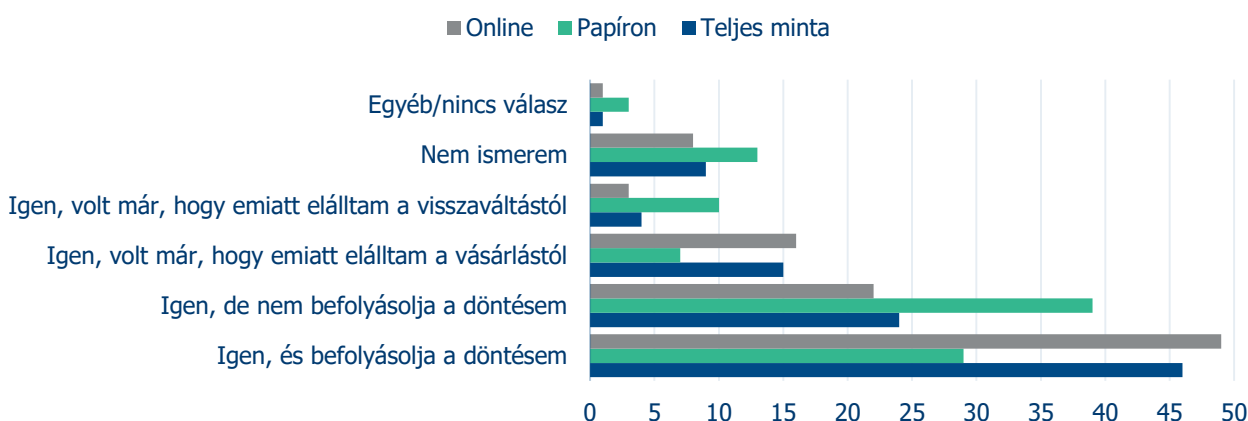

1. ábra: Mennyire gondolja magát tájékozottnak az elérhető állampapírok jellemzőivel (állampapírok fajtái, futamidő, kamat mértéke stb.) kapcsolatban az alábbi lehetőségek közül? (százalék)

A válaszok alapján az ügyfelek leggyakrabban a Magyar Államkincstár oldalán, illetve a kereskedési felületein informálódnak. A papír alapon kitöltő ügyfelek jelentős része az ügyintézőktől tájékozódik és őket is tartja a leghitelesebb forrásnak.

Milyen állampapírban van a magyarok megtakarítása?

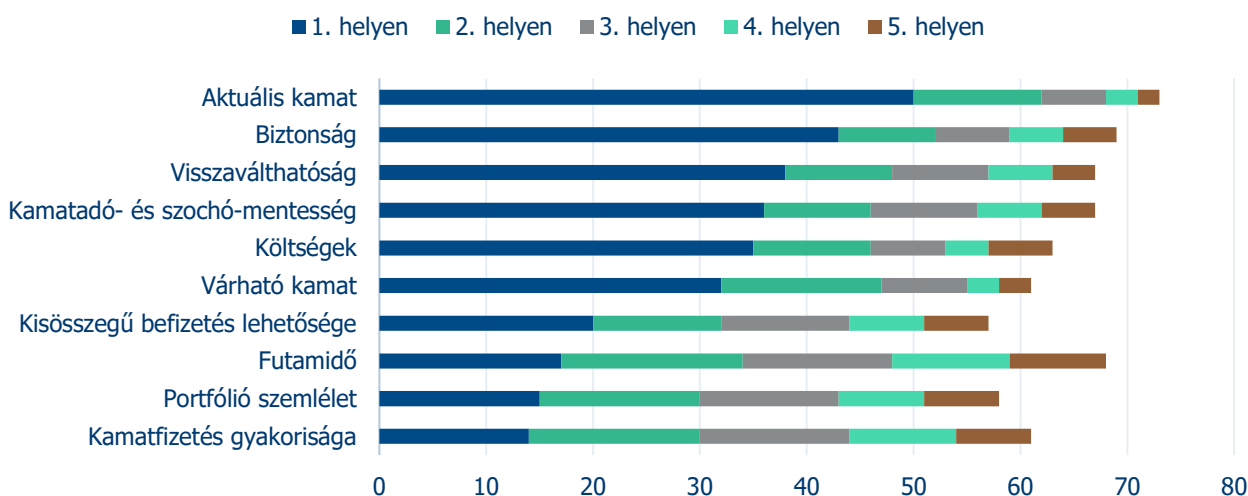
Saját bevallásuk szerint **az ügyfelek közel fele (46%) ismeri az állampapírok eladhatóságával kapcsolatos szabályokat és a visszavásárlási árfolyam befolyásolja a befektetési döntéseit.** A megkérdezettek 24%-a tisztában van az egyes állampapírok napi szinten meghatározott visszavételi árfolyamával és azzal is, hogy ez akár meg is változhat, ez azonban nem befolyásolja a befektetési döntését. A válaszadók 15%-a nyilatkozott úgy, hogy ismeri a visszavásárlás szabályait és volt már rá példa, hogy a visszavételi árfolyam miatt elállt az állampapír vásárlási szándékától, 4% ismeri ezeket és volt már rá példa, hogy a visszavételi árfolyam ismerete tartotta vissza a lejárat előtti eladástól. 9% nem ismeri ezeket, számukra nem érthető a visszavételi árfolyam működése és meghatározása.

2. ábra: Saját bevallása szerint ismeri az állampapírok visszaváltásával (lejárat előtti eladhatóságával) kapcsolatos szabályokat és befolyásolja a viselkedését? (százalék)

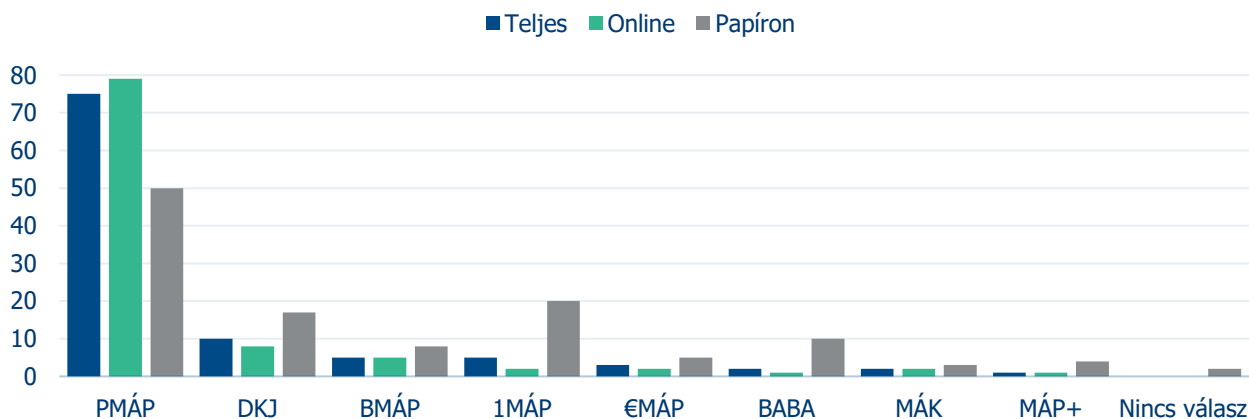
Az eredmények alapján elsősorban az online kitöltők ismerik a visszavásárlási árfolyam működését, a papír alapon válaszolók sokkal kevésbé vannak ezzel tisztában. Ugyanakkor nem is befolyásolja annyira utóbbi ügyfelek befektetési döntéseit a visszavásárlási árfolyam alakulása.

Nem meglepő, hogy a befektetési döntések meghozatalakor a legfontosabb az aktuális kamat a válaszadók számára, ezt követi a biztonság. A megkérdezettek majdnem háromnegyede elsődlegesen azért vásárol állampapírt, hogy infláció feletti hozamot érjen el vele, ezt követi az, hogy szeretnék biztonságban tartani a pénzüket és nem szeretnék a folyószámlájukon parkoltatni, de sokaknak kiemelt szempont a kamatadó- és szochó-mentesség is.

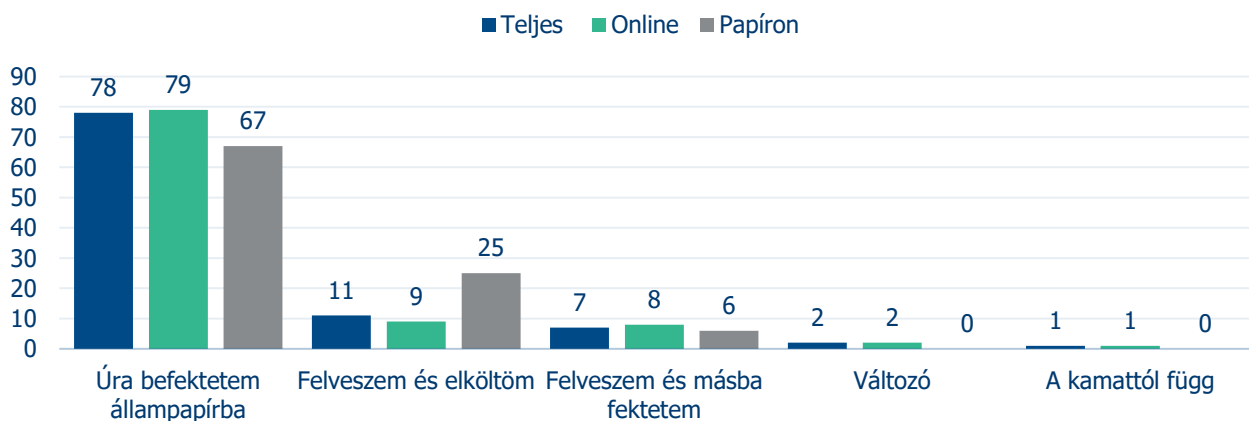
3. ábra: Fontos állampapír-tulajdonságok említése (százalék)

Az ügyfelek háromnegyede Prémium Magyar Állampapírban tartja állampapír-megtakarításának legnagyobb részét. Ezt jóval lemaradva követi a Diszkont Kincstárjegy (10%), és a Bónusz Magyar Állampapír, valamint az Egyéves Magyar Állampapír (5-5%). Az életkor is nagyban befolyásolhatja a választást: a 60 év felettiek több mint fele, a 70 év felettieknek pedig több mint 80%-a az Egyéves Magyar Állampapírt (1MÁP), a legrövidebb futamidejű lakossági terméket preferálja. Ők [a MÁP Plusz júniusi megújulásával](#) egy még kedvezőbb állampapírba tudnak fektetni, hiszen az ötéves termék akár egy év után 100 százalékos árfolyamon eladható.

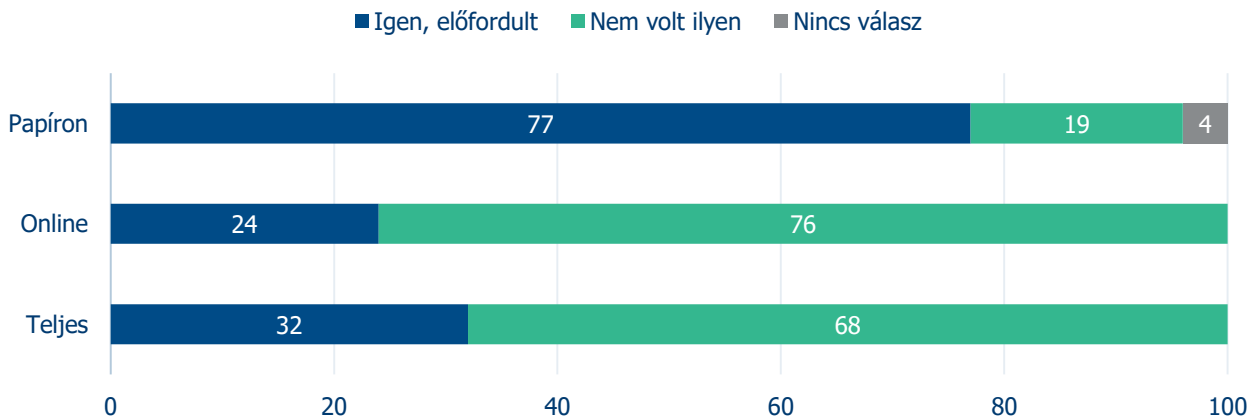
4. ábra: Ön melyik állampapírban tartja állampapír-megtakarításának legnagyobb részét? (százalék)

A kérdőívben az ÁKK arra is kíváncsi volt, mit terveznek tenni a kamattal az ügyfelek, ennek jelentősége idén nőtt meg, hiszen már az év elején is jelentős összeget fizetett ki az állam a lakossági befektetőknek. Az állampapírok iránti lakossági bizalmat jelzi, hogy a felmérésben válaszolók 78%-a kamatfizetéskor újra állampapírba fekteti a pénzt. Emellett a lakossági befektetők 46%-a úgy nyilatkozott, hogy ha nem változnak a feltételek, akkor a lejáratig megtartja állampapírját.

5. ábra: Kamatfizetéskor melyik döntést hozza meg a leggyakrabban? (százalék)

A felmérés egyik meglepő eredménye, hogy az ügyfelek 32%-ával már előfordult az, hogy lebeszéltek állampapír vásárlásról a Kincstártól eltérő forgalmazók. Ez az arány papíron kitöltők (tehát a gyakrabban személyesen ügyintéző ügyfelek) körében 77%, vagyis négyből három válaszadónak volt már ilyen tapasztalata.

6. ábra: Amennyiben rendelkezik vagy rendelkezett Kincstáron kívül is értékpapírszámlával, előfordult, hogy korábban lebeszéltek (vagy próbálták lebeszélteni) állampapír-vásárlásról? (százalék)

A kérdőívvel kapcsolatban 2023 végén a lakossági állampapírok eladhatósága kapott nagy visszhangot a sajtóban. „Korábban még nem kérdeztünk ilyesmit az ügyfelektől, de szeretnénk volna megtudni, milyen szempontokat mérlegelnek a befektetéseik során. Ezek a válaszok segítenek minket jobban megérteni az ügyféligényeket és a termékfejlesztés során is hasznosítani tudjuk őket, ugyanakkor a PMÁP 99%-os visszavásárlási árfolyamán nem kívánunk változtatni” – [mondta 2023 decemberében](#) a kérdőívvel kapcsolatban a Portfolio kérdésére Kurali Zoltán, az ÁKK vezérigazgatója.

Mi hiányzik a magyar befektetőknek?

Az ügyfelek 72%-a nem hiányol semmit a jelenlegi lakossági állampapír-portfólióból, a papíron kitöltők körében ez az arány még magasabb, 82%. A válaszadók 6%-a szerint egy magasabb kamatozású, az infláció feletti hozamot fizető lakossági termék hiányzik a portfólióból (a válaszokból nem egyértelmű, hogy a Prémium Magyar Állampapír terméket nem ismerik, vagy az első évre szóló fix kamatot kifogásolják). Ez jól mutatja a PMÁP hatását, az elmúlt években az inflációkövető papír népszerűsége rávilágított a reálhozam fontosságára. Emellett említették a kedvezőbb visszaválthatóságot, illetve a kamatos kamatot. Ezekre az igényekre reagált a június elején megújított Magyar Állampapír Plusz (MÁP Plusz), mely évente egyszer a kamatfizetést követő öt napban 100%-on eladható, a kifizetett kamat pedig automatikusan újra befektetésre kerül és tovább kamatozik, ezzel kielégítve a kedvező visszaválthatósági feltételekre és a kamatos kamatra vonatkozó ügyfél igényeket.

A kincstári szolgáltatásokkal a válaszadók 98%-a elégedett, 89% nem hiányol semmilyen szolgáltatást. Akiknek hiányzik valami, azok legnagyobb arányban a devizaváltást, az egyszerűsített tájékoztatást, a még nagyobb biztonságot vagy az online ügyfélszolgálatot említették. A Kincstár ezen visszajelzésekre is figyelemmel folyamatosan továbbfejleszti az elektronikus felületeit. Ennek keretében a WebKincstár és MobilKincstár felületeken hamarosan többek között bevezetésre kerül a rendszeres befektetési megbízás lehetősége, mellyel havi rendszeres megtakarításra is lehetőség lesz, emellett tovább egyszerűsödik a vásárlás, mert már egy QR kód segítségével is könnyedén lehetővé válik a banki alkalmazásokon keresztüli átutalás.

A kincstár számára kiemelten fontos az ügyfelek és az itt kezelt megtakarítások védeleme. És bár nem győzik hangsúlyozni, hogy a Kincstár rendszerei biztonságosak, de a világszerte tapasztalható fokozott adathalász tevékenységekre tekintettel új biztonsági funkciókkal is bővül a WebKincstár és a MobilKincstár.

Korábban sosem készült hasonló kérdőíves felmérés a magyar lakossági állampapírok piacáról, ezért is érdemes levonni a következtetéseket a kapott eredményekből. Egészen idén év elejéig az utóbbi években az ügyfelek elsőszámú választása a PMÁP volt, azonban az inflációs nyomás mérséklődésével az elmúlt hónapokban látszik, hogy veszít a népszerűségéből. A következő időszak

nagy kérdése az lehet, melyik lakossági termék tudja átvenni a helyét. Az ÁKK célja, hogy a lakossági befektetők egyre inkább portfólió szemléletben gondolkodjanak egy-egy konkrét állampapír helyett. A másik fő cél pedig a digitalizáció erősítése a következő időszakban. Az mindenképpen pozitívum, hogy az ügyfelek nagyon nagy többsége, több mint háromnegyede a kapott kamatot újra állampapírba fekteti, illetve majdnem minden második kitöltő lejáratig tartja állampapírjait változatlan kondíciók esetén. Továbbá szintén kedvező visszajelzés, hogy az államkincstári szolgáltatásokkal szinte minden ügyfél elégedett, nincs olyan alapvető funkció, amit hiányolnának.